

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 291/2012-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. D. K., K., zastúpeného advokátkou Mgr. S. G., Advokátska kancelária, Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj základného práva na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného v čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžp 11/2011 z 25. januára 2012 a tiež prerokoval návrh na vydanie dočasného opatrenia a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. D. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. apríla 2012 mailom a 2. mája 2012 poštou doručená sťažnosť Ing. D. K., K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného v čl. 47 ods. 3 ústavy rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sžp 11/2011 z 25. januára 2012 spolu s návrhom na vydanie dočasného opatrenia.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžp 11/2011 najvyšší súd v odvolacom konaní preskúmaval rozsudok Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 21 S 2/2010 z 13. januára 2011, ktorým krajský súd zamietol žalobu sťažovateľa a spol. o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Žiline (ďalej len „krajský stavebný úrad“) č. 2009/018-49/KRA z 30. októbra 2009. Predmetným rozhodnutím krajský stavebný úrad zamietol odvolanie sťažovateľa proti rozhodnutiu stavebného úradu – mesto K. N. M. (ďalej len „stavebný úrad“) č. j. Výst. 2630/2009-An z 28. júla 2009 o stavebnom povolení vydanom v spojenom stavebnom a územnom konaní pre stavbu rodinného domu v bezprostrednom susedstve rodinného domu sťažovateľa.

Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľ namieta porušenie ním označených základných práv a práv zaručených ústavou, dohovorom a dodatkovým protokolom z dôvodu jeho obecnej nespokojnosti s rozhodnutím najvyššieho súdu, ktorý sa stotožnil s argumentáciou krajského súdu k námietkam sťažovateľa týkajúcim sa jednako jeho

tvrdenia, že umiestnenie stavby stavebníka nie je v súlade s územným plánom mesta, ako aj jeho tvrdenia, že pri schválení umiestnenia stavby stavebníka neboli dodržané minimálne rozostupy medzi stavbou stavebníka a rodinným domom sťažovateľa ustanovené v § 6 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (ďalej len „vyhláška“), a napokon aj jeho tvrdenia, že pred povolením spornej stavby nebol náležite zistený skutkový stav (napr. stavebník nevykonával geologický prieskum a pod.).

Sťažovateľ ním namietané porušenie základných práv na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru odôvodnil takto:

«Pokiaľ ide o postup stavebného úradu, ktorý pri povolení stavby spojil územné konanie o umiestnení stavby so stavebným konaním, je toto konanie v rozpore s § 39a ods. 4 stavebného zákona. V súlade s citovaným ustanovením, spojiť územné konanie o umiestnenie stavby so stavebným konaním je možné iba za predpokladu:

- pri jednoduchej stavbe alebo jej prístavbe a nadstavbe, ak sú podmienky umiestnenia jednoznačné vzhľadom na pomery v území;*
- pri ostatných stavbách iba za predpokladu, že podmienky na ich umiestnenie vyplývajú z územného plánu zóny... .*

... Vzhľadom na uvedené, splnenie zákonnej podmienky „jednoznačnosti vzhľadom na pomery v území“ nie je naplnené a to z dôvodu, že tieto podmienky neboli jednak:

- určované v územnom konaní,*
- stavebný úrad skonštatoval, že všetky podmienky umiestnenia stavby vyplývajú z projektovej dokumentácie a to ešte pred samotným územným konaním,*
- odvolací orgán k „jednoznačnosti podmienok“ sa ani nevyjadril a vo vzťahu k odstupovým vzdialenostiam už uvádza, že ide o „stiesnené podmienky“, bez akéhokoľvek zisťovania a preverovania ich existencie. ...*

K vysporiadaniu sa s námietkou vypracovania geologického prieskumu a výskytu radónu v rozsahu tvrdení rozsudku KS Žilina na strane 6: „Rovnako je potrebné zo strany

súdu podotknúť, že pre vydanie rozhodnutia je rozhodujúci stav, ktorý tu bol v čase vydania rozhodnutia a teda nie stav minulý či budúci" uvádzame, že toto konštatovanie je v hrubom rozpore so zákonom. Povinnosťou správneho orgánu je povinnosť skúmania podmienok bezpečnosti stavby a to nielen z pohľadu stavby vo vzťahu k stavebníkovi, ale aj k danému okoliu. V prípade, ak je všeobecne známe, že K. patria do najviac rizikového územia z hľadiska zosuvov a súčasne do územia s prognózou radónového rizika -vid' príloha k ústavnej sťažnosti.

V prípade splnenia podmienok pre spojenie týchto dvoch samostatných konaní, je na úvahe správneho orgánu či pristúpi k ich spojeniu. Predpokladom ich spojenia je podnet zo strany stavebníka - žiadosť o takýto postup a to z dôvodu, že ide o konania začaté na návrh účastníka konania a nie konanie, ktoré začína správny orgán z vlastného podnetu. Nakoľko toto oprávnenie vyplýva pre správny orgán z hmotnoprávneho predpisu máme za to, že správny orgán za účelom zabezpečenia samotného účelu a priebehu tohto spojeného konania musí o tejto procesnej otázke vydať rozhodnutie. ...

... Preto ak stavebný úrad pristúpi k spojeniu dvoch samostatných konaní, za predpokladu existencie všetkých zastavovacích podmienok územným plánom zóny, je jeho zákonnou povinnosťou rozhodnúť o ich výsledkoch rozhodnutím s dvoma samotnými výrokmi a to:

- výrokom o umiestnení stavby s určením podmienok pre jej umiestnenie,
- a výrokom týkajúcim sa samotného povolenia stavby s určením podmienok jej realizácie.

Iba takýto postup môže byť postupom súladného konania štátnych orgánov podľa platnej právnej normy a nie podľa vlastnej ľubovôle.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na nesprávnu aplikáciu § 6 Vyhlášky č. 532/2002 Z. z., ktoré ustanovenie sa týka odstupových vzdialeností medzi rodinnými domami vo vzťahu k „stiesneným podmienkam." Tento pojem po prvý krát vyslovil až Krajský stavebný úrad v Žiline a to v nasledovnom: „Ak sa jedná o stiesnené podmienky, možno stavbu umiestniť aj na hranici pozemku, ak jej umiestnením nebude trvalo obmedzené užívanie susedného pozemku na určený účel." V danom prípade ide iba o citáciu ods. 2 citovanej vyhlášky, ktorého nemá žiadny právny význam pre posúdenie danej veci vo vzťahu k odstupovým vzdialenostiam. Pokiaľ ide o existenciu „stiesnených územných

podmienok“ ich existencia musí byť daná objektívne vo vzťahu k existujúcim územným podmienkam a nemôže byť vytvorená samotným stavebníkom vo vzťahu k jeho projektu stavby. V tomto prípade neobstojí tvrdenie KSÚ, že existencia stiesnených podmienok je daná svahovitosťou terénu na konci lokality. ...

Sťažovateľ, v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. v platnom znení, sa ako účastník konania domáhal svojho procesného práva nahliadnutia do administratívneho spisu, z dôvodu že v čase doručovania rozhodnutia bol mimo územia SR, ako aj vyhotovenia kópie PD a listín zo spisu za účelom účinnej ochrany svojich práv. Správny orgán (stavebný úrad) sťažovateľovi i napriek uplatneniu jeho zákonného práva odmietol umožnenie nahliadnutia do spisu a súčasne nevyhovel žiadosti o vyhotovenie požadovaných kópií. S dokumentáciou, ako aj administratívnym spisom, sa sťažovateľ oboznámil až v rámci súdneho prieskumu.

... Súčasťou obsahu základného práva na ochranu v súdnom, resp. správnom konaní, je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo významné otázky. Správnymi rozhodnutiami a ani súdnymi rozhodnutiami nedošlo k naplneniu uvedeného princípu z dôvodu:

- odôvodnenie rozhodnutia stavebného úradu spočívajúce v piatich riadkoch, a to odcitovaním zákonného ustanovenia, pričom tvrdí že „zistil“ avšak bez zdôvodnenia na podklade čoho „zistil“, bez zdôvodnenia v čom splňa dokumentácia požiadavky,

- z rozhodnutia musí byť ďalej zrejmé na základe akých skutočností rozhodol, ako bol zistený skutočný stav veci pre vyvodenie právneho záveru ktorým povolil jednak umiestnenie stavby a jednak samotný povolovací proces,

- nesplnenia zákonnej povinnosti KSÚ ako odvolacieho orgánu a to oboznámenie sťažovateľa s podkladmi rozhodnutia, nakoľko opätovne zdôrazňujeme že až v rámci tohto konania bolo po prvý krát konštatovaná existencia „stiesnených podmienok.“

Taktiež nie je zrejmé, na základe čoho dospeli správne orgány, ako aj súdy k vysloveniu záveru, že stavba je v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou. V čase nahliadnutia do spisu v súdnom konaní, administratívny spis neobsahoval žiadnu územnoplánovaciu dokumentáciu, alebo jej časť súvisiacu s danou stavbou RD v uvedenej lokalite. ...»

Porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného v čl. 47 ods. 3 ústavy sťažovateľ odôvodnil takto:

«V rámci správneho konania bolo zo strany sťažovateľa poukázané, že pri výstavbe iných rodinných domov v danej lokalite - jedná sa o IBV - pri identickej veľkosti pozemkov, kvality, svahovitosti boli v rámci povoľovacieho procesu dodržané požadované odstupové vzdialenosti, pričom ani v jednom prípade nedošlo ku konštatovaniu existencie „stiesnených podmienok.“ Týmto postupom stavebný úrad zvýhodnil stavebníka na úkor sťažovateľa, ako aj ostatných stavebníkov a teda svojím konaním porušil princíp právnej istoty ako súčasť právneho štátu, princíp predvídateľnosti práva ako súčasť práva na prístup k právu, ako aj princíp rovnosti pred zákonom, ktoré princípy platia aj pre konania vedené správnymi orgánmi. S týmto porušením sa nezaoberal ani KS v Žiline a ani NS SR. Rozhodnutiami správnych orgánov došlo nesporne k zvýhodneniu stavebníka a priznaniu neoprávnenej výhody vo forme neobmedzenej možnosti umiestnenia stavby, bez stanovenia obmedzujúcich regulatívov využitia stavebnej plochy.»

Napokon porušenie základného práva a práva vlastníť majetok zaručených v čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu sťažovateľ odôvodnil takto:

„K porušeniu článku 20 Ústavy SR uvádzame, že o ochrane vlastníctva treba uvažovať nielen v kontexte existencie samotného vlastníctva, ale aj vo vzťahu k výkonu tohto vlastníckeho práva, ktoré znamená relevantným spôsobom s ním nakladať k účelu, na ktorý bol nadobudnutý. V danom prípade, rozhodnutím správnych orgánov na ujmu sťažovateľa mu je spôsobená trvalá ujma, nakoľko sťažovateľ nebude môcť realizovať prístavbu rodinného domu, resp. jeho právni nástupcovia. Vzdialenosť stavby stavebníkov 1,91 m od spoločnej hranice pozemkov s oknami obytných miestnosti oproti domu sťažovateľa, trvalé obmedzia užívanie jeho pozemku, nakoľko podľa § 6 ods. 4 Vyhlášky č. 532/2002 Z. z. musí byť minimálna vzdialenosť medzi voľne stojacimi rodinnými domami 7 metrov. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ na svojom pozemku musí od spoločnej hranice odstúpiť s prístavbou rodinného domu 5,09 m ($7\text{ m} - 1,91\text{ m} = 5,09\text{ m}$), čo znamená že túto prístavbu nebude môcť realizovať. Avšak za predpokladu, že stavebník by dodržal odstupové vzdialenosti v súlade so zákonom, nebol by výkon jeho vlastníckeho práva obmedzený, resp. odňatý.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„Základné práva sťažovateľa na súdnu a inú ochranu, spravodlivé súdne konanie a rovnosť účastníkov zaručených v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj článku 47 ods. 3 a článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a to rozsudkom NS SR č. 2 Sžp/11/2011 zo dňa 25. januára 2012, porušené boli.

Základné právo sťažovateľa vlastníť majetok zaručeného v článku 20 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v článku 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom NS SR č. 2 Sžp/11/2011 zo dňa 25. januára 2012, porušené bolo. ...

Najvyšší súd SR je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu do troch dní od doručenia tohto nálezu na účet právnej zástupkyne... do 3 dní od právoplatnosti nálezu vo výške 322,96 € (za 2 úkony, pričom 1 úkon predstavuje sumu 127,16 € + 7,63 € režijný paušál + DPH).“

Sťažovateľ sa tiež domáhal, aby „... Ústavný súd rozhodol o odklade vykonateľnosti rozsudku NS SR č. 2 Sžp/11/2011 zo dňa 25. januára 2012“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania je sťažovateľom namietané porušenie ním označených základných práv a práv zaručených v ústave, dohovore a dodatkovom protokole v príčinnej súvislosti s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžp 11/2011 z 25. januára 2012, pričom k porušeniu (1) základného práva a práva na spravodlivé súdne konanie zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru malo dôjsť tým, že stavebné úrady podľa názoru sťažovateľa bez splnenia zákonných predpokladov spojili na spoločné konanie stavebné a územné konanie, a to bez osobitného rozhodnutia, ako aj tým, že stavebné úrady neumožnili sťažovateľovi nahliadnuť do „*administratívneho spisu*“, s obsahom ktorého sa tak mal možnosť oboznámiť až v súdnom konaní, ako aj tým, že krajský stavebný úrad odobril stav, že stavebné úrady nežiadali, aby stavebník zabezpečil v mieste staveniska vykonanie geologického prieskumu, a napokon aj tým, že krajský stavebný úrad podľa sťažovateľa nesprávne aplikoval ustanovenie § 6 vyhlášky. K namietanému porušeniu (2) základného práva na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného v čl. 47 ods. 3 ústavy malo podľa sťažovateľa dôjsť tým, že stavebné úrady v minulosti pri povoľovaní okolitých stavieb nikdy nekonštatovali v danom teritóriu existenciu „*stiesnených podmienok*“, takže zakaždým boli dodržané vyhláškou požadované minimálne rozostupy medzi stavbami, okrem prípadu stavebníka, ktorého stavebné úrady zvýhodnili tým, že mu umožnili stavať vo vzdialenosti 1,91 m od spoločnej hranice so sťažovateľom, čím mal byť sťažovateľ podstatne obmedzený, a to aj do budúcnosti pri užívaní svojho majetku, takže v dôsledku tohto postupu stavebných úradov malo byť porušené aj (3) základné právo a právo sťažovateľa vlastníť a pokojne užívať svoj majetok zaručené v čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.

Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že aj napriek sťažovateľovej všeobecnej nespokojnosti s označeným rozsudkom najvyššieho súdu, ktorú nespokojnosť sťažovateľ síce navonok deklaroval podaním sťažnosti ústavnému súdu proti tomuto rozhodnutiu, avšak túto svoju sťažnosť vo vzťahu k namietanému porušeniu ním označených základných práv a práv, sťažovateľ, zastúpený kvalifikovanou právnou zástupkyňou, v skutočnosti neodôvodnil v príčinnej súvislosti s v petite sťažnosti označeným rozhodnutím najvyššieho súdu, ale odôvodnil ju iba v súvislosti s postupom a rozhodnutím tak stavebného úradu, ako aj krajského stavebného úradu a krajského súdu, na preskúmanie postupu a rozhodnutí ktorých nemá ústavný súd právomoc, pretože boli už predmetom prieskumu v iných konaniach. Inými slovami, v sťažnosti podanej ústavnému súdu absentuje argumentácia, resp. odôvodnenie porušenia označených práv, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti s napádaným rozsudkom najvyššieho súdu.

1. Vzhľadom na uvedené sa tak argumentácia sťažovateľa, zastúpeného kvalifikovanou právnou zástupkyňou, týkajúca sa namietaného porušenia základného práva a práva na spravodlivý súdny proces spočívajúca v tvrdení, že správne (stavebné) orgány bez špeciálneho rozhodnutia spojili na spoločné konanie stavebné konanie a územné konanie, ako aj to, že sťažovateľovi neumožnili nahliadnuť do „*administratívneho spisu*“, javia vo vzťahu k napádanému rozsudku najvyššieho súdu ako zjavne neopodstatnené. Uvedené námietky proti postupu správnych orgánov mal totiž sťažovateľ uplatniť v konaní pred krajským súdom, ktorý ich postup preskúmaval v prvom stupni, a keďže, ako to vyplýva z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, tieto námietky sťažovateľ neuplatnil ani v odvolacom konaní, najvyšší súd sa k nim ani nemusel vyjadrovať, takže z týchto dôvodov jeho rozsudkom ani nemohlo dôjsť k porušeniu označených práv.

V súvislosti s ďalšími dôvodmi, ktorými sťažovateľ argumentačne odôvodnil namietané porušenie základného práva a práva na spravodlivý súdny proces a podľa ktorých malo dôjsť k ich porušeniu tým, že stavebník, ktorého stavba bola umiestnená v susedstve sťažovateľovej stavby, neurobil geologický prieskum, ako aj tým, že v danom prípade bolo podľa sťažovateľa nesprávne aplikované ustanovenie § 6 vyhlášky, ústavný súd v prvom rade konštatuje, že aj tieto námietky sťažovateľ, zastúpený kvalifikovanou právnou

zástupkyňou, v odôvodnení svojej sťažnosti neviaže, resp. ich priamo neupína na rozsudok najvyššieho súdu a na jeho argumentáciu, ale viaže ich buď na postup stavebného úradu alebo na rozhodnutie krajského súdu.

Avšak aj napriek uvedenému, v záujme vyhnúť sa prílišnému formalizmu pri posudzovaní sťažností, ako aj v záujme zachovania materiálnej ochrany základných práv a slobôd, a tiež vzhľadom na skutočnosť, že uvedenými argumentmi sťažovateľa sa v napádanom rozsudku zaoberal aj najvyšší súd, ústavný súd v sťažovateľom naznačenom smere preskúmal aj rozsudok najvyššieho súdu.

Najvyšší súd svoj rozsudok v sťažovateľom namietanom smere odôvodnil takto:

„V danom prípade je medzi účastníkmi konania nesporné a táto skutočnosť vyplýva aj z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v administratívnom spise, že príslušné územie, kde sa nachádza stavebný pozemok stavebníkov, na ktorom má byť umiestnená povolená stavba, je územím určeným na individuálnu bytovú zástavbu. Navrhovaným umiestnením novostavby vznikne medzi stavbou žalobcov a stavbou stavebníkov, teda medzi rodinnými domami priestor, ktorý je široký viac ako sedem metrov a to vzhľadom k tomu, že rodinný dom stavebníkov bude v odstupovej vzdialenosti 1,91 m od hranice s par. č. X., na ktorej je postavený dom žalobcov a ktorý je umiestnený a osadený vo vzdialenosti 5,5 m od spoločnej hranice pozemkov.

V danom prípade i podľa názoru Najvyššieho súdu SR postupovali správne orgány súladne so zákonom, pretože z ust. § 6 ods. 1, 3 a 7 vyhl. č. 532/2002 Z. z. možno nesporne dospieť k záveru, že i vzhľadom na tú skutočnosť, že ide o svahovitý typ pozemku, bolo možné potom umiestniť stavbu stavebníkov takým spôsobom, akým o tom rozhodol stavebný úrad.

Taktiež podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd v súlade so zákonom vyhodnotil i námietky žalobcov, pokiaľ poukazovali na zníženie pohody ich bývania v dôsledku umiestnenia stavby stavebníkov. V danom prípade námietky žalobcov sú viac-menej všeobecného charakteru, pokiaľ tvrdia, že bude znížená pohoda ich bývania. V danom prípade zo žiadneho z dôkazov nachádzajúcich sa v administratívnom spise nevyplýva, že by v dôsledku takto umiestnenej stavby na pozemku malo dôjsť u žalobcov napr. ku vlhnutiu

ich domu resp. takto umiestnená stavba stavebníkov by im mala spôsobovať prípadné tienenie a pod.. Odvolací súd je toho názoru, že takýmto umiestnením stavby stavebníkov nedochádza vo vzťahu k žalobcom k porušeniu ich základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života upraveného v čl. 19 ods. 2 Ústavy SR a v čl. 8 ods. 1 o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj základného práva na priaznivé životné prostredie upravené v čl. 44 Ústavy SR. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je potrebné teda konštatovať, že v rámci rozhodovacieho procesu stavebný úrad ako i odvolací správny orgán pri umiestnení navrhovanej stavby stavebníkov rešpektovali ust. § 6 vyhl. č. 532/2002 Z. z.

Taktiež podľa názoru odvolacieho súdu správne žalovaný ako i krajský súd vyhodnotili listinný dôkazný prostriedok, a to situačný výkres GP-243-241-39/88 zo dňa 12.10.1988, na ktorom je zachytená situácia IBV P., keď dospeli k záveru, že žalobcovia sa nemôžu s úspechom domáhať umiestnenia a realizácie spornej stavby v zmysle tohto situačného výkresu, pretože tento výkres neobsahuje žiadne údaje o odstupe stavieb od miestnej komunikácie ani údaje o vzájomnom odstupe, resp. odstupových vzdialenostiach stavieb od spoločných hraníc a nie je z neho zrejmé ani tvarové, výškové resp. architektonické riešenie rodinných domov, ktoré už boli zrealizované resp. môžu byť postavené v tejto lokalite. ...

V súvislosti s príslušnými námietkami žalobcov resp. predovšetkým žalobcu v 1. rade D. K je potrebné zdôrazniť, že žalobcovia v príslušnom konaní pred stavebným úradom žiadne námietky neuplatnili, ktoré v zmysle stavebného zákona uplatniť mohli. Napriek skutočnosti, že žalobcovia 1., 2. boli zo strany stavebného úradu riadne poučení o svojich právach, v príslušnej lehote žiadne námietky vo vzťahu k navrhovanej stavbe resp. jej umiestneniu neuplatnili. V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že v predmetnom konaní, či už v rozhodovacom procese o umiestnení stavby resp. v konaní o povolenie stavby, sa uplatňuje v štádiu začatia týchto konaní zásada koncentrácie, konania, ktorá znamená, že pokiaľ žalobcovia svoje pripomienky a námietky napriek poučeniu stavebným úradom v príslušnej lehote neuplatnili, tak táto skutočnosť má za následok, že v ďalšom priebehu konania pred stavebným úradom nie je už možné takéto námietky vznesené po príslušnej lehote akceptovať a zaoberať sa nimi, a to pokiaľ by mali i oporu v zákone. Najvyšší súd SR napriek tomu zistil, že správne orgány sa i s neskôr

uplatnenými námietkami žalobcov riadne vysporiadali a venovali im dostatočnú pozornosť pri skúmaní, či predmetná stavba nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania v danej lokalite.

Pokiaľ žalobcovia prezentovali v preskúmovacom konaní na krajskom súde podľa piatej časti hlavy druhej O.s.p. ďalšie námietky, správne krajský súd konštatuje (strana 6, odsek druhý napadnutého rozhodnutia), že na tieto námietky nebolo možné prihliadnuť, nakoľko boli uplatnené až po zákonom stanovenej lehote zakotvenej v ust. § 250b O.s.p.. Odvolací súd sa taktiež stotožňuje s dôvodením krajského súdu, že pokiaľ podľa žalobcov stavebníci nezabezpečili vypracovanie geologického posudku, že v základových pásoch nie je oceľová výstuž, že nebola skúmaná prítomnosť radónu na pozemku, kde je navrhovaná stavba, tak podľa názoru odvolacieho súdu, tieto skutočnosti v žiadnom prípade nemali a nemôžu mať vplyv na zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov. Správne konštatuje krajský súd, že stavba stavebníkov nemá možnosť nijakým spôsobom ovplyvniť prípadnú existenciu radónu v danej lokalite, tá eventuálne bola, je a bude bez ohľadu na to, či by stavebníci postavili svoj rodinný dom alebo nie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel Najvyšší súd SR k záveru, že správne orgány oboch stupňov v danej veci postupovali zákonným spôsobom... “

Podľa § 6 ods. 2 vyhlášky stavbu možno umiestniť na hranici pozemku, len ak jej umiestnením nebude trvalo obmedzené užívanie susedného pozemku na určený účel.

Podľa § 6 ods. 3 vyhlášky ak rodinné domy vytvárajú medzi sebou voľný priestor, vzdialenosť medzi nimi nesmie byť menšia ako 7 m. Vzdialenosť rodinných domov od spoločných hraníc pozemkov nesmie byť menšia ako 2 m.

Podľa § 6 ods. 4 vyhlášky v stiesnených územných podmienkach možno vzdialenosť medzi rodinnými domami znížiť až na 4 m, ak v žiadnej z protiľahlých častí stien nie sú okná obytných miestností; v týchto prípadoch sa nevyžaduje dodržanie vzdialeností od spoločných hraníc pozemkov podľa odseku 3.

Z citovaných ustanovení vyhlášky vyplýva, že v prípade danosti „stiesnených územných podmienok“ môže byť rozstup medzi stavbami menej ako 7 metrov a tento sa v takomto prípade môže zmenšiť až na 4 metre, pričom v takomto prípade nemusí byť súčasne dodržaný ani minimálny odstup stavieb od spoločnej hranice pozemkov, ktorý je vo všeobecnosti minimálne 2 metre.

Z rozhodnutia najvyššieho súdu, ako aj z jemu predchádzajúcich rozhodnutí vyplýva, že v danom prípade bola zistená stiesnenosť územných podmienok odôvodnená najmä svahovitosťou stavebného pozemku, a keďže existenciu stiesnených územných podmienok je nevyhnutné posudzovať resp. zisťovať (ad hoc) osobitne v každom jednotlivom prípade, nemožno v tomto smere súhlasiť s argumentáciou sťažovateľa, podľa ktorej v minulosti pri povoľovaní stavieb v danej lokalite nebola stavebnými úradmi nikdy konštatovaná existencia „stiesnených územných podmienok“, iba v prípade stavebníka, čím sa podľa sťažovateľa malo stavebníkovi bezdôvodne priznať oproti ostatným stavebníkom v danej lokalite priaznivejšie postavenie. V tejto súvislosti ústavný súd opakovane konštatuje, že každé sťažovateľom uvádzané stavebné konanie treba posudzovať osobitne, pričom v danom prípade na existenciu stiesnených územných podmienok mala vplyv nielen svahovitosť stavebného pozemku, ale nepochybne aj už realizovaná domová zástavba, ktorá v minulosti pri skorších stavebných konaniach ešte neexistovala. Inými slovami, špecifickosť terénu každého stavebného pozemku, ako aj existujúca sieť domovej zástavby daná v čase toho-ktorého stavebného konania je vždy iná, a z tohto hľadiska nie je možné bez ďalšieho bagatelizovať, resp. zovšeobecňovať výsledky jedného stavebného konania na iné takéto konanie.

V danom prípade teda závery najvyššieho súdu o vecne a zákonne správnom postupe tak krajského súdu, ako aj správnych (stavebných) úradov, ktoré povolili umiestnenie stavby stavebníka tak, aby bol jeho odstup od spoločnej hranice s pozemkom sťažovateľa iba 1,91 m a nie 2 m, pri súčasnom zachovaní minimálneho rozostupu oboch stavieb 7,41 m (5,5 m vzdialenosť domu sťažovateľa od spoločnej hranice pozemkov + 1,91 m vzdialenosť domu stavebníka od spoločnej hranice pozemkov), ktorý by dokonca v danom prípade odôvodnenej existencie stiesnených územných podmienok mohol byť iba 4 m, sa nejavia

ako svojvoľné, resp. zjavne neodôvodnené alebo odporujúce zneniu § 6 ods. 3 a 4 vyhlášky, najmä ak sťažovateľ žiadnym relevantným spôsobom (okrem poukazu na výsledky iných stavebných konaní, pozn.) existenciu stiesnených územných podmienok v danom prípade nepoprel.

Pokiaľ by sťažovateľ namietal (v skutočnosti to nenamietal v súvislosti s rozhodnutím najvyššieho súdu, pozri už uvedené, pozn.) porušenie základného práva a práva na spravodlivý súdny proces tým, že najvyšší súd nevyhovел jeho námietke týkajúcej sa nevyhotovenia geologického prieskumu stavebníkom pred vydaním mu stavebného povolenia, ústavný súd na tomto mieste konštatuje, že zo žiadneho ustanovenia zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov táto povinnosť stavebníkovi nevyplýva, takže z tohto hľadiska nemožno postup a závery tak stavebných úradov, ako aj krajského súdu a napokon aj najvyššieho súdu považovať za arbitrárne alebo z ústavného hľadiska neudržateľné.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup alebo rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

Vzhľadom na uvedené sa námietky sťažovateľa javia ako nedôvodné, a preto ústavný súd jeho sťažnosť v tejto časti (bod 1) už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. Obdobne ako zjavne neopodstatnenú ústavný súd posúdil sťažnosť sťažovateľa aj v časti ním namietaného porušenia základného práva na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného v čl. 47 ods. 3 ústavy, pretože jeho porušenie sťažovateľ jednako namieta iba

vo vzťahu k postupu správnych (stavebných) úradov, a nie v príčinnej súvislosti s napádaným rozhodnutím, resp. postupom najvyššieho súdu, a jednako zo sťažnosti sťažovateľa, resp. zo žiadnej jeho časti nevyplýva, že by najvyšší súd v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžp 11/2011 pristupoval k sťažovateľovi ako účastníkovi konania diskriminačne v porovnaní s jeho prístupom k iným účastníkom konania.

3. Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa týkajúce sa porušenia základného práva a práva vlastníť a pokojne užívať svoj majetok zaručených v čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, ústavný súd uvádza, že k porušeniu tohto práva hmotnoprávneho charakteru nemohlo dôjsť, resp. sa ho nemohol primárne dopustiť najvyšší súd, ktorý preskúmaval zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola omietnutá ako celok, bolo bez právneho významu rozhodovať o návrhu sťažovateľa na vydanie dočasného opatrenia, ktorého potrebu vydania okrem tohto sťažovateľa, zastúpený kvalifikovanou právnou zástupkyňou, žiadnym spôsobom neodôvodnil.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní náhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2012